RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL

NĂM THỨ MƯỜI BA. — SỐ THỨ 2392 — MỖI SỐ: 0$02 — NGÀY THỨ TƯ 11 MARS 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE N°3396

	Bản quán	Bản quán và các Tỉnh lỵ	Bản quán và các Phủ Huyện	Ngoại quốc
Một năm	6$00	6$90	6$30	12$00
Các làng và				
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : M. E. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HỮU-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 130

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion. . . . 0,30 le cm
Par contrat annuel . . . .
Par centimètre et par insertion. . . . . 0,15 le cm
Réclame dans le 1er page. . . . 2 fois ligne
Annonces judiciaires et légales 1 $ 50 le cm
On traite à forfait pour les contrats importants.

Quan mình với dân mình

III

Cổ-ngữ nói : thấy nóng sợ lửa, nhân nghẹn bỏ ăn. Những người thấy cái tình-trạng quan với dân ở xã-hội ta bây giờ mà muốn ruồng rẫy hết cái chế-độ quan-quyền là một cái chế-độ cũ về lịch-sử, về phong-tục nước nhà, mong được như các nước văn-minh đời nay, quan với dân đều có cái quyền-lợi, cái nghĩa-vụ thật phân-minh, đối đãi với nhau không còn chút tình nghĩa gì mà giao-thiệp với nhau chỉ toàn bằng pháp-luật cả, cái ý-kiến sai lầm thiên lệch quả cũng không khác gì câu cổ ngữ nói trên kia.

Ta phải biết cái trình-độ dân-trí của ta so với cái trình độ dân-trí ở các nước văn-minh khác nhau thế nào, cái nền-nếp xã hội của ta so với cái nền-nếp xã-hội các nước Âu-Mỹ khác nhau thế nào; nay cầu lấy pháp luật mà qui-định cái mối quan-hệ quan minh với dân minh, khiến cho quan vì sợ pháp luật mà ép phải làm trọn nghĩa-vụ của mình, không dám vượt quá quyền lợi của mình, dân vì hiểu pháp luật mà đều biết giữ quyền lợi của mình, chỉ giữ vừa đủ cái nghĩa-vụ của mình như quan với dân ở các nước văn-minh đời này đã nói trong bài trước, chẳng những cái trình-độ dân-trí của mình chưa có thể mong thế được, mà theo cái nền-nếp xã-hội của mình dù có được thế nữa cũng không nên.

Thử nghĩ cái trình-độ dân-trí của mình, học-vấn đã được phổ cập, tri-thức đã được khai-thông, lý-luật đã được am hiểu như dân các nước văn-minh đâu; một trăm người chưa chắc đã được lấy một người biết chữ, một trăm người biết chữ lại chưa chắc đã được lấy một người thông lý-luật, đủ tri-thức mà bảo vệ lấy nhân-quyền, tôn-trọng lấy nhân-cách của mình, thấy thấy nha cậu lệ cũng nói chẳng ra hơi, trông cụ tổng ông làng đã tái xanh cả mặt, nữa là đối với một đứng đèn trời cao chói-lọi, trong tay miếng ấn, vặn mình được, xoay mình được, hạch mình được, quở mình được, phạt mình được, có lúc nóng tiết thì đá mình, tát mình, ba-toong nện mình, cá-vạt quất mình được cũng nên, tốt lễ van còn chưa chắc được, cẩn cỏ lạy còn chưa chắc yên, mà bỏng dám kể gì đến quyền-lợi với nghĩa-vụ là thế nào nữa; quyền-lợi quí trọng của một người dân còn gì hơn là cái quyền bầu cử, mà hễ có cái tiếng quan bảo bầu cho thằng Xoài thì vâng thằng Xoài, bảo bầu cho thằng Mít thì vâng thằng Mít, có dám nghĩ đâu tới thằng Xoài thằng Mít xứng đáng cùng không : thậm đến nỗi bị mạng bị cướp, ai bảo là không có quyền được thỉnh-cầu cứu ăn truy tăng mà đòn được quan về biên cái mạng, khám cái cướp cho, thì nào cơm quan cơm lính, khoản đốn tẩn phiền, nào lễ trắng lễ đen, vàng hương tống tiễn, thân là khổ-chủ mà chẳng hề dám mong ăn cứu rỗ, tang truy lại được, chỉ cầu khỏi đòi khỏi hỏi, khỏi vặn đi vặn lại, khỏi xoay ngược xoay xuôi mà chưa chắc đã yên, có kẻ độc miệng đã nói : cướp đêm xong lại kể đến cướp ngày, mạng chết rồi còn khổ lấy mạng sống là thế ; lạ nữa là đi cung, đi khai, đi làm chứng, rõ ràng cái quyền của mình được có sao nói vậy, cứ thực tường xứng, mà đến trước mặt lòi-đình, nếu cung thật mà quan quở, khai thật mà quan xé, làm chứng thật mà quan thù thì cũng đành cam cứu cung lão, khai gian, làm chứng dối, nhẩm mắt ký vào cái tờ cung biên sẵn, cái tờ khai làm sẵn, cái lời làm chứng dặn sẵn cho xong; ấy cái quan-niệm của dân mình đối với hai chữ quyền-lợi như thế đấy mà đối với hai chữ nghĩa-vụ mới lại nực cười hơn : Cái gì là cái nghĩa-vụ làm dân ? chẳng qua chỉ có đóng thuế chịu sưu, trát sức phải tuân, chu-tri phải hiểu thế là đủ. Nộp thuế ai bắt phải có cái nghĩa-vụ tiền trình tiền kiểm? chịu sưu ai bắt phải có cái nghĩa-vụ tiền phụ tiền tre? mỗi một cái trát sức ai bắt phải có cái nghĩa-vụ tiền giấy cho nha? mỗi một cái chu-tri ai bắt phải có cái nghĩa-vụ tiền sai cho lính? khai sổ đinh điền, duyệt sổ dự-toán, ai bắt phải có cái nghĩa-vụ tiền duyệt tiền khai? có tức thì kiện, có oan thì kêu, ai bắt phải có cái nghĩa-vụ tiền chè tiền lá ? đội một lá đơn vào sao lại có cái nghĩa-vụ đồng bạc? lính một cái bằng xuống sao lại có cái nghĩa-vụ chục nguyên? cất ngôi mả lỗ sao lại có cái nghĩa-vụ nộp tiền hầu phé? chôn một con bò toi sao lại có cái nghĩa-vụ lo tiền xin chữ? bàu tổng-lý chức dịch sĩ nhiều phiếu thì hơn, nghĩa-vụ gì mà cứ có cái lệ cầu tỉnh mấy trăm, cầu huyện mấy chục? việc điền thổ hậu hôn, ai cũng lý thì được, nghĩa-vụ gì mà cứ có cái khổ được kiện quan tám thua kiện quan tư? Dân như thế mà mong cho có ngày am-hiểu pháp-luật, chỉ giữ vừa đủ cái nghĩa-vụ của mình, không chịu thất cái quyền-lợi của mình thì họa có kiếp nào chứ kiếp này đừng có nói.

Dân đã không tự nhận cái quyền-lợi cái nghĩa-vụ đối với quan là thế nào, thì cái quyền-lợi cái nghĩa-vụ của quan từ là đối với dân mà phải có cái nghĩa-vụ bắt làm, có cái quyền-lợi nhất định cũng khó sao mà phân-minh được. Chẳng làm phúc riêng được cho ai mà nỡ cứ cầu mình sinh phúc; chẳng ra oai bảy được với ai mà nỡ cứ sự mình tác oai; thanh như nước suối mà vàng đỏ cứ ăn mãi để lòng đẹp thẳng như mũi tên mà nên bọc cứ dâm vào cho giấy toạc, thì làm thế nào! Cứ cái trình-độ dân-trí của mình bây giờ, thật chưa có thể mong được như ở các nước văn-minh cái mối quan-hệ quan với dân chỉ giao-thiệp với nhau bằng pháp-luật mà không cần có tình-nghĩa gì đối đãi với nhau vậy.

T.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 8 Mars 1925

Nước Pháp với nước Anh

Quan Chamberlain có nói lời nước Đức bàn về việc lập bản hiệp-ước để bảo an cho các nước có thể đúng làm chuẩn đích mà ở đó định sau này. Quan Herriot không phản đối lời ấy, nhưng ngài có phàn trần mọi lẽ khó khăn, rồi là về việc đối với nước Ba-lan. Hai ngài cùng hợp ý nhau rằng trước khi điều đình mọi việc, nước Đức phải vào hội Vạn-quốc, theo như lệ thường đã.

Cái nạn bất công ở Hy lạp

Những người làm hòa-xa nhất luật đình-công.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 10 Mars 1925

Quan Herriot tại Lyon

Tại bữa tiệc về hội chợ Lyon, quan Herriot có đọc diễn văn. Quan đại-sứ nước Nga là Krassine có dự tiệc. Trong bài diễn-văn quan Herriot có tán dương cái công trạng của bình gia nước Nga trong năm 1914, và ngài nói hai nước Nga Pháp vì những việc kỷ-niệm chung nên có mối liên lạc bền chặt với nhau. Sau ngài nói về cái chương trình thương mại kỳ nghệ của chính-phủ, Ngài nói ngài sẽ gia công làm cho hồ-quốc những việc ngài đã làm trước đây cho thành Lyon.

Cái vấn đề tiền tệ

Quan Coolidge đương xét việc triệu tập một cuộc hội nghị tiền tệ quốc-tế để dự bị việc đặt lại tiền chú-tệ bằng vàng.

Nước Brésil với nước Colombie

Tờ biên-bản Washington ấn-định đường cương giới cản nước Brésil và nước Colombie hiện đã ký.

Các báo đồng thanh khen ngợi nước Brésil mọi việc kỳ khôi đều dùng việc điều đình và việc trung tài mà giải quyết cả.

Hội Vạn-quốc

Hội-đồng quản-trị của hội Vạn-quốc họp kỳ hội-đồng thứ ba mươi, do quan Chamberlain chủ tọa.

Nước Pháp với nước Đức

Quan Herriot hội-nghị với quan Chamberlain có nói nếu nước Pháp, Anh và nước Bỉ có lập với nhau một bản giao ước bảo-an rồi, thời lời bản lập hiệp-ước bảo chứng cho năm nước là Pháp, Anh, Ý, Bỉ, và Đức, dự-luận sẽ hoan-nghênh hơn. Ngài nói lời của nước Đức bàn về việc đối với Ba-lan chưa đủ lẽ, Ngài lại nói nếu nước Áo sát-nhập nước Đức thì có phần nguy hiểm cho nước Ý.

Hai ngài hợp ý nhau rằng bản hiệp ước bàn ngày nay cũng không có xâm phạm gì đến hòa-ước Versailles, nhất là về khoản trả-bình ở hạt sông Rhur, cái kỳ hạn còn những mười năm nữa.

Cavite ngày 9 Mars 1925

Tàu bay đụng nhau

San Antonio Texas ngày 6. — Hai chiếc tàu bay đụng nhau ở trường bay Kelley ở chỗ cao 4 000 pieds. Hai người hoa-tiêu dùng tàn mà nhảy xuống.

Một cái nạn ở nước Nga

Leningrad, ngày 6. — Các thùng đựng dưỡng khí bị nổ. 6 người chết.

Nhà-bàn với Hoa-kỳ

San Francisco, ngày 5. — M. Matsudaira là đại sứ Nhật-bản tới ngày hôm nay. Đại-sứ nói sẽ hết sức giữ gìn cho hai nước Nhật-bản và Hoa-kỳ thân ái với nhau.

Hoa-kỳ với nước Đức

Washington, ngày 6. — Các quan đại-hiến, các quan tương-thư và các quan ngoại-giao có làm lễ cầu hồn cho quan tổng-thống Ebert nước Đức. Có quan tổng-thống Coolidge tán trợ cho.

Tin Trung-hoa

(*Điện báo Reuter*)

Cái âm-mưu phục tích

Cái âm mưu phục tích (lập lại nhà Mãn-Thanh) ở nước Tàu ngày nay dư-luận rất lấy làm lo. Từ bữa phế-đế Tuyên-thống bỏ Bắc-kinh trốn ra Thiên-tân, các báo chỉ là Tuyên thống định mưu thoát khỏi cái vòng giam lỏng của chính-phủ dân-quốc. Đương lúc cuộc chính trị của chính-phủ trung-ương còn rắc rối, mà bỗng dưng Tuyên-thống trốn đi, mang những các trọng bảo của các liên-triều, cầm bán hết cả lấy số tiền to mang đi, thì cái cách hành-động của Tuyên-thống sau này, khiến cho nhân sĩ nước Tàu không khỏi chú ý được.

Từ lúc nhà Mãn-Thanh phải chịu thoái-vị, thì các đảng nhân trong tôn xã bao giờ cũng ngầm mưu về việc phục tích, nhiệt thành nhất là thân vương Pao-Vi và Khang-hữu-Vi. Trước đây Trương-Huân mưu việc phục tích, thì chỉ mưu là ở Pao-Vi và Khang-hữu-Vi, mà Trương-tác-Lâm là người trọng yếu trong cái công cuộc phục-tích của Trương-Huân hồi đó. Vì Trương tác-Lâm vốn là người Mãn, thì tất bao giờ Trương cũng phải giữ gìn lấy chăng tộc mình. Khi Trương-Huân đã thất bại rồi, mà cái mưu phục tích của Trương-tác-Lâm vẫn không nhụt, Trương ở Đông-tam-tỉnh hết sức gây dựng thế lực, bởi này nhân thắng thế mà vào được Bắc-kinh, nói là để trừ đảng Trực-lệ, nhưng kỳ thực là Trương có cái tâm cơ khác. Cứ lý ra thì Tào-Côn và Ngô-bội-Phù đã trừ được rồi thì thôi, nhưng Trương lại còn muốn gây thế lực cho thực to, nếu để đảng trực-lệ còn giữ được các chức trọng yếu thì lại làm khó khăn cho cái mưu của mình. Người ta cho là cuộc phản-tranh ở miền trung-ương bây giờ là tự Trương xui ra, rồi để Trương lại ra tay giúp yên để chiếm lấy.

Ngay lúc Tuyên-thống ở Bắc-kinh bị Phùng-ngọc-Tường bức bách, chạy đến cầu cứu với Trương, Trương thấy Tuyên-thống đến, vội vàng phủ phục dập đầu và xưng là hoàng-đế. Và khi Trương vào Bắc-kinh có thân-vương Pao-Vi ngồi cùng xe, nên người ta lại lấy làm nghi lắm. Lại như quân Phùng-thiên đang đánh nhau với quân Trực-lệ ở Giang tô, thì bỗng thấy thân vương Pao-Vi đến Thượng-hải vào ở nhà Khang-hữu-Vi, rồi thấy hai người lên Thiên-tân vào yết kiến Trương-tác-Lâm, thấy tình hình ấy người ta lại càng nghi cho là Trương-tác-Lâm chắc có cái mưu mô bí mật gì chứ chẳng không

Người ta đoán là Trương đóng binh ở Thiên-tân thì Bắc-kinh đánh lấy lúc nào cũng được, chỉ có miền Trường-giang và Hoàng-hà là những nơi trọng yếu hơn cả, nếu muốn được tức thì phi cướp được những nơi ấy về tay thì không xong. Hiện quân Trương đã chiếm được Nam-kinh rồi, Trương lại đương hết sức mang quân xuống nam nữa, ý hẳn các đốc-quân ở miền Trường-giang đã khám phá được cái âm-mưu của Trương, nên đã cùng nhau liên minh để họp sức đối phó.

Cứ cái tình hình ấy thì cái tiền đồ dân-quốc nước Tàu ngày nay cũng có phần nguy ngập vậy.

Cuộc hội nghị thiện hậu

Bắc-kinh, ngày 24 février. — Chánh-phủ Bắc-kinh định để hội-đồng thiện hậu xét việc đặt độc-quyền của thuốc lá, và rượu.

Hiện tình ở Quảng-đông

Ngày 26 Février. — Cứ theo như tin ở Quảng-châu gửi đến, thì xe-hỏa từ Tam-đa-chúc đến Tân-hội, đã đặt lại ngày 25 février thuộc về quyền quan-binh kiểm-duyệt. Mỗi ngày có một chuyến xe đi.

Đường điện-báo từ Quảng-châu đến Hương-cảng đình hoãn đã hai năm nay, nay lại mở cửa.

Phần tây bộ Quảng-châu, bị cháy trong buổi loạn ngày 15 octobre, nay sẽ mở phố xá rộng từ 40 đến 60 pieds. Trước kia có phố chỉ rộng độ 15 pieds mà thôi

M. Trần-qui-Hạc chánh bộ đồng coi về việc mở mang hải-cảng Đông-hoản, gần Long môn có nói hiện nay đã trả được 500 000 dollars để chi vào việc ấy. Các báo nói các khí dụng đã mua đủ rồi.

Một người tên Ng. Chong can về việc cướp một trường học ở Quảng-châu, đã bị xử ngày 22 février. Người ấy 26 tuổi, là đầu đảng cướp.

VIỆC CƯỠNG-BÁCH GIÁO-DỤC Ở HOA-KỲ

Trong báo *The American Child* có thuật chuyện rằng mới đây ở thành Philadelphie (Mỹ) có một nhà không cho con đi học, viên quan giữ trách-nhiệm về việc đốc-thúc trẻ đi học bèn đến tận nhà khám hỏi xem cái có tại làm sao mà nhà lấy không cho con đi học. Khi tới nơi thì thấy người mẹ đứa bé chạy ra mếu máo mà rằng : « Khốn nạn con ơi là con ơi ! Thôi còn đi học-hành gì nữa ! cháu nó chết rồi ! Ối con ơi là con ơi ! con đi đâu bỏ mẹ cho vơ. . . là con ơi !. . . »

Viên quan nghe tiếng than thở kêu khóc như thế, thì trong lòng rất đỗi bỗi hỏi thương cảm, nghĩa là mình lại thôi ra về.

Cách vài tuần lễ sau, thì người bạn đồng-nghiệp với viên quan ấy tiếp được mấy tin người ta báo rằng nhà nói trên áo đông mưu gian chước qui để không cho con đi học, chứ không phải là con chết, thực thì ông một đến ngay nhà ấy khám, thì thấy con Florence là đứa con gái nhà ấy đương mạnh khỏe như không, cắp đứa em đi chơi, chứ chẳng có ốm chết gì cả.

KHÔNG SINH, KHÔNG TỬ, KHÔNG GIÀ-THÚ

Xã Salecchio, ở gần Domodossola, có một điều lạ là trong hai năm 1923 và 1924 ở đấy không ai chết cả. Lại có một điều lạ nữa là trong mười hai tháng mới rồi xã ấy cũng không có ai đẻ mà cũng không có ai cưới cả.

Vì mấy việc ấy, người gọi đùa xã Salecchio là xã Bất-tử. Nhưng thiết tưởng một xã cả năm không có đám cưới nào, cũng không ai sinh đẻ gì cả, thì cũng tổ lắm nhỉ ! Tuy rằng xã ấy trong năm ấy không ai chết, nhưng cũng như chết, khác gì !

HÀI ĐÀM

Văn-minh !

Một ông du-học ở Pháp ngoại mười năm mới về. Về đến nhà trông thấy mẹ mừng rỡ quá vội vàng bá chặt lấy cổ mà hôn lấy hôn để !

Họ mạc trông thấy thế cười rầm-rĩ cả lên, rồi tắc-tôm khen :

— Gớm ! văn-minh thật !

B. L. H.

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Tôi có một việc khó khăn như sau này, nhờ ngài lấy lòng tốt mà chỉ-bảo cho tôi được rõ :

Ông thân-sinh ra tôi mất được hơn một năm nay, gia-tài các anh em tôi vẫn chưa chia vì chúng tôi ở eo phép phải đợi cho đoạn tang rồi mới chia.

Khi ông thân-sinh tôi còn thì tôi có xin khẩn một cái đồn-điền, đến nay nhà-nước mới cho. Vậy mà hai anh tôi và chị gái tôi cũng đòi lấy phần vào đồn-điền ấy, bắt tôi đến ngày phân gia-tài thì phải chia đồn-điền ấy làm bốn phần. Như thế thì có phải không, nhờ ngài chỉ bảo cho tôi biết.

TRẢ LỜI. — Phải, vì theo như luật ta, phàm những tài-sản kiếm thêm được trong khi gia-tài chưa chia thì những người có quyền lợi vào phần gia-tài đều được hưởng chung cả. Nghĩa là khu đất mà một người con nào khẩn được hoặc tạo được trong cái thời-hạn gia-tài chưa chia thì không phải là kỷ-vật riêng của người con ấy mà phải là của chung của tất cả các con.

Xuân thủ đàm ân

(*Tiếp theo*)

Các viên chức tổng lý có tên sau này đều được thưởng về dịp xuân thủ năm nay :

Hưng-yên

Hàn lâm viện điển tịch (8-1)

M. Đoàn-ngọc-Toản, Hàn lâm viện điển bộ (8-2) chánh hương hội làng Phượng-lâu, huyện Kim-động.

Tùng bát phẩm văn giai (8-2)

MM. Cao-hữu-Oanh, chánh cửu phẩm bá hộ (9-1) chánh tổng Bỗ-xá, huyện Ân-thi.

Đoàn-ngọc-Cơ, chánh cửu phẩm văn giai (9,1), chánh hương hội làng Xích-đằng, huyện Kim-động.

Chánh cửu phẩm văn-giai (9-1)

MM. Ng-đình-Vấn, tăng cửu phẩm bá-hộ (9-2), chánh tổng Phong-cốc, phủ Mỹ-hào.

Lê-văn-Khôi, tăng cửu phẩm bá hộ (9,2) chánh tổng Yên-phú, p. Mỹ-hào.

Đoàn-trần-Thành, tăng cửu phẩm bá hộ (9,2) chánh tổng Thanh-cù, huyện Kim-động.

Ng-văn-Thép, tăng cửu phẩm bá hộ (9,2) chánh tổng Thọ-hoàng, huyện Ân-thi.

Ng-v-Thu, tùng cửu phẩm bá hộ (9.2) chánh tổng Văn-phúc, huyện Ân-thi.

Phạm-văn-Liên, tùng cửu phẩm bá hộ (9.2) phó tổng Yên-xá phủ Mỹ-hào.

Hoàng-ngọc-Thu, tùng cửu phẩm bá hộ (9,2), phó-tổng Tiêu-phương, huyện Tiên-lữ.

Trần-như-Chương, tùng cửu phẩm bá-hộ (9.2), chánh hương hội làng Dạo-đang, tổng Cao-lương, huyện Tiên-lữ.

Tùng cửu phẩm văn giai (9.2)

MM. Đặng-ngọc-Tâu, chánh tổng Lương-tài, huyện Văn-lâm.

Ng-văn-Bảo, chánh tổng Phú-vệ, huyện Ân-thi.

Đào-quang-Tuệ, chánh tổng Tạ-xá, huyện Kim-động.

Ng-khắc-Dần, chánh tổng Đại-quan, phủ Khoái-châu.

Đào-Chương, chánh tổng Yên-canh, huyện Ân-thi.

Bùi-xuân-Dung, chánh tổng Đặng-xá, huyện Ân-thi.

Đặng-văn-Xá, chánh tổng Tiên-châu, huyện Tiên-lữ.

Phạm-văn-Do, chánh tổng Hòa-bình, huyện Yên-mỹ.

Phạm-văn-Thản chánh tổng Tứ-dương, huyện Yên-mỹ.

Bùi-công-Thuyết, chánh tổng Phượng-trì, huyện Tiên-lữ.

Ng-v-Cho, chánh tổng Hoàng-tranh, huyện Phù-cừ.

Ng-văn-Hỗ, chánh tổng Tương-đô, huyện Yên-mỹ.

Phạm-duy-Doãn, chánh tổng Bạch-xaau, phủ Mỹ-hào.

Cao-ngọc-Uyên, chánh tổng Nghĩa-trai, huyện Văn-lâm.

Nguyễn-duy-Thái, phó tổng Cát-dương, huyện Phù-cừ.

Ng-văn-Kiêm, phó tổng Phú-vệ, huyện Ân-thi.

Ng-văn-Đàm, phó tổng Ân-thi, huyện Ân-thi.

Mai-văn-Trinh, phó tổng Nhân-vũ, huyện Ân-thi.

Ng-văn-Phôn, lý-trưởng Phu-da, phủ Mỹ-hào.

Trần-đình-Tạo, lý-trưởng Long-đình, huyện Văn-lâm.

Đinh-văn-Sước, lý trưởng Ngô-xâu, huyện Văn-lâm.

Đỗ-đình-Diễn, lý trưởng Yên-nhân, phủ Mỹ-hào.

Phan-đắc-Tiến, lý trưởng Kênh-khê, phủ Khoái-châu.

Đào-công-Bát, lý trưởng Tu-ho, huyện Yên-mỹ.

Ng-doãn-Tế, lý trưởng An-dân, phủ Khoái-châu.

Dương-hữu-Hậu, lý trưởng Bảo-châu, huyện Tiên-lữ.

Ng văn-Hoạt, lý-trưởng Trịnh-xá, huyện Văn-lâm.

Vũ-đình-Hưng, lý trưởng An-tràng, huyện Tiên-lữ.

Phan-Liêu, lý trưởng làng Lai-hà-trung, huyện Kim-động.

Lê-xuân-Sang, lý trưởng làng Xuân-đình, phủ Khoái-châu.

Tạ-như-Ân, lý trưởng Kê-chi-âu, huyện Kim-động.

Ng-văn-Tôn, lý trưởng Mẹo-chính, phủ Mỹ-hào.

Chu-đăng-Cư, lý trưởng Thu thị, huyện Ân-thi.

Vũ-văn-Mưu, lý trưởng An-trạch, huyện Tiên-lữ.

Ng-văn-Lâm, lý trưởng Xuân-đào, phủ Mỹ-hào.

Ng-văn-Sai, lý trưởng Trung đào, huyện Yên-mỹ.

Lê-văn-Tựu, lý trưởng Lạc-cầu, huyện Yên mỹ,

Ng-đức-Hòa, lý trưởng Nghĩa-che, huyện Tiên-lữ.

Tùng cửu phẩm văn giai (9.2)

MM. Vũ-mạnh-Xước, tổng sự quản làng Thanh-cù, huyện Kim-động.

Phan-văn-Thiệu, chánh hương hội làng Bình-kiều, phủ Khoái-châu.

Ng-trọng-Duyệt, chánh hương hội làng Xuân-đình, phủ Khoái-châu.

Phạm-Dĩ, thủ quĩ làng Thiên-phiên, huyện Tiên-lữ.

Tùng cửu phẩm bá hộ (9.2)

M. Phạm-văn-Châm, phó lý Nội-viên, huyện Tiên-lữ.

Đào-khắc-Thanh, phó lý Tiên-phiên, huyện Tiên-lữ.

Hoàng-văn-Lư, cai trực sở Công-chính, quản làng Ô-mễ, huyện Bình-lục (Hà-nam).

Chánh cửu phẩm đội trưởng (9.1)

M. Lê-như-Bích, tùng cửu phẩm đội trưởng, quản làng Triệu-dương, huyện Tiên-lữ.

Tùng cửu phẩm đội trưởng (9.2)

MM. Đỗ-chi-Chai, cai cơ, quản làng Đông-kết, phủ Khoái-châu.

Bùi-đắc-An, lính lệ, quản làng Đức-triêm, huyện Kim-động.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 19 độ
15 giờ 22 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		11	59
— nhì,	—	10	89
— ba	—	9	84
Thóc hạng nhất	—	6	80
Hến nhỏ	—	7	50

Giá học. Kể từ ngày 10 Mars 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1 f. 78

Đám tang quan Tài-chính Tổng-trưởng Détieux. — Đám tang quan Thống-đốc Détieux sẽ hành vào lúc bảu báo sắp lên khuôn. Vậy tang lễ ấy sẽ ngày mai sẽ đăng báo.

Quan Toàn-quyền có tiếp được điện-tín của quan Thống-đốc Nam-kỳ, các quan Khâm-sứ Cao-mên, Trung-kỳ và Ai-lao, quan Thổ-hiến tỉnh Quảng-châu-loan và thành phố Haiphong gửi đến chia buồn và cái tin quan Détieux tạ thế và nhờ quan Toàn-quyền chuyển đạt cùng Détieux phu-nhân tấm lòng cảm tiếc của các quan chức các hạt ấy về cái dịp buồn rầu này.

Bảo-tàng viện của trường Bác cổ. — Quan Đốc trường Bác-cổ Viễn đông có lời báo cáo cho công chúng biết rằng bảo-tàng-viện của trường Bác-cổ ở đường Maréchal Galliéni (Đốc-thầy) vì nay mai sẽ làm lại ở chỗ ấy thì đến ngày thứ hai 16 mars sẽ đóng cửa hẳn. Vậy công chúng chỉ còn được vào xem có hai buổi nữa thôi là ngày thứ năm 12 và chủ nhật 15 mars này.

Trong khi làm nhà thì các bộ bảo vật của nhà trường sẽ bày tại một nhà khác dùng làm nhà bảo-tàng tạm. Nhưng nhà bảo-tàng tạm ấy ít ra cũng hai tháng nữa mới mở. Ngày nào mở cho công chúng thì sẽ đăng báo sau.

Tòa Thượng-thẩm. — Sáng hôm nay tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này :

Kẻ cắp đàn bà trèo tường thoát thoát. — Trần-thị-Nội không làm nghề nghiệp gì, ngụ ở gần nhà đờ đề hàng Cót thường cứ chập tối vào nhà đờ để ấy tầng lớ hỏi thăm người nọ người kia, hễ thấy ai có cái gì hoặc khăn hoặc áo, hoặc đồ đạc mà vô ý là thó ngay. Ở đấy hiện đã nhiều người mất cắp, song không bắt được. Một hôm vào hồi 9 giờ tối thị ấy quen mui lại vào ăn cắp khăn áo của một người đến đề, khi người ta biết đuổi thì thị ấy trèo tường lên nóc nhà truyền về nhà. Tòa án Trừng-trị phạt thị Nội 6 tháng tù. Tòa Thượng thẩm y án.

Làng mạ người đội cảnh-sát trong khi làm việc quan. — Hai người lính cảnh-sát tá đi tuần bắt một người đi xe đạp lúc đã tối không thắp đèn, dẫn về sở Cẩm hàng Trống trình. Nhưng người đi xe đạp không đem tiền đi mà thề thủy thân lại bỏ quên ở nhà, nên người đội cảnh-sát Tây coi ở đấy giữ xe lại, bảo đến sáng mai đem tiền lại nộp rồi hãy lấy xe về. Người bị phạt về, khi đi đường gặp bạn là M. Ng-đình-Thanh (nguyên trợ giáo) thì người bạn cùng với mình trở lại xin biên tên và số thẻ của bạn bảo lính cho để lính xe về, người đội ấy không nghe, cứ một mực bảo sáng hôm sau đem tiền nộp phạt rồi lấy xe về. Bấy giờ M. Ng-đình Thanh tức giận lắm, lên ngay xe về, nhưng xe vừa mới đi thì quay lại lăng mạ người đội cảnh sát, có 2 người lính ta nghe thấy, vào mách người đội làm biên bản. Tòa án Trừng-trị Hanoi phạt Ng-đình-Thanh 5 ngày tù và 200 quan, tòa Thượng-thẩm tha cho tội tù và y phạt tiền, nhưng cho được hưởng án treo.

Ăn cắp của nhà nước. — Lương-Hựu làm lính cơ coi thập đèn tỉnh Tuyên-quang bắt được ăn cắp của tỉnh ba cái đèn và 99 cân cốt mìn đem giật nợ. Tòa án Trừng-trị Tuyên-quang phạt Lương-Hựu 6 tháng tù. Tòa thượng-thẩm y án.

Đây tớ đắt trộm về nhà chủ. — Ng-ngọc-Tâm, là đứa xưa nay chỉ chuyên ăn nghề trộm cắp hiện đã can án nhiều lần. Tên Ng-v-Kẹo phải tù về tội ăn cắp gỗ rồi kết bạn tại nhà tù với tên Tâm. Sau ở nhà tù được ra, tên Kẹo xin ở nấu bếp cho Mme Kuang là vợ một ông huyện ở tỉnh Hà-đông. Ở được vài hôm, tên Kẹo biết rằng trước khi đi ngủ thì chủ để những đồ nữ trang trong hòm mà thìa khóa thì để ở đầu giường. Tên kẹo nhắn tên Tâm đến, hai tên bàn nnau ăn cắp, mà tên Kẹo thì làm nội công. Đêm hôm 20 tháng 7 tây, tên Kẹo mở cửa cho tên Tâm vào đợi đêm khuya tên Tâm lẻn đến đầu giường lấy thìa khóa mở hòm ra lấy tiền bạc và đồ nữ trang đáng giá 439 đồng. Lúc tên Tâm ăn trộm ra mới chia cho tên Kẹo 20 đồng rồi về nhà trọ, đến hôm sau đem bán những đồ nữ trang đề chia nhau. Người chủ trọ thấy tên Tâm có nhiều tiền, nghi là tiền ăn cắp đi trình thì sở mật thám mới bắt được. Hồi thì lên Tâm thú nhận mà tên Kẹo thì một mực chối. Tòa án Trừng-trị Hanoi phạt tên Tâm 5 năm tù và bắt hạn tù phải đi biệt xứ chung thân và phạt tên Kẹo 2 năm tù, tòa Thượng-thẩm y án.

Tòa án Đại hình. — Tòa án Đại hình vụ thứ hai năm nay cũng đến hạ tuần tháng sau sẽ họp tại Hanoi.

Ngạch Công chính — M. Võ-duy-Thanh, hội-họa thượng hạng hạng nhất, được nghỉ dưỡng bệnh một tháng lĩnh cả lương.

VÌ ĐI XA MÀ BÁN

Một cái xe ô-tô « Renault » 10 mã-lực kiểu xe 1923, còn tốt lắm. Các đồ phụ tùng rất nhiều. Giá 1.900 đồng.

Hỏi tại M. BARY, 87, đường hàng-lọng Hanoi.

Đường sá trong làng. — Dân hai làng Thế giao và Thuyền-quang ở vào hộ thất, thành-phố Hanoi, ruộng-nương chẳng có mấy, chỉ hồ ao vườn tược rất nhiều. Đàn ông đi làm thợ thuyền, đàn bà con gái chuyên về nghề buôn bán lặt vặt, xem ra cũng có phần phong lưu lắm. Thế mà đường lối đi lại ở hai làng ấy nhất là làng Thuyền-quang đã hơn năm nay đói-kệ hư hỏng quá chừng : chỗ thì mô thấp mô cao, chỗ thì lồi lên lõm xuống, có chỗ mất cả một quãng đất, sự đi lại rất là khó khăn. Đôi khi cũng có sửa sang nhưng lại sơ-sài cẩu thả quá. Đường sá đi lại có quan-hệ cho sự làm ăn, sự vệ sinh cho dân làng lắm, mong rằng các người huynh-thứ sẽ lưu tâm đến cho.

Đ. Đ. T. lai cảo

HIỆU BÁO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert Hanoi

Có bán đủ các thứ thuốc

NẾU MUỐN XEM BẢNG (CATALOGUE) Ở MÀY

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé

55 nhà 5, phố Thợ-nhuộm, Giây nói 395

Xét-nghiệm máu mũ, đờm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh họ lao, bệnh giang-mai, bệnh sốtn, bệnh đau da dày, đau ruột, bệnh đàn bà và bệnh-sinh, dân văn.

Nói được tiếng Ân-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 8 giờ đến 9 giờ 30 chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ 30 đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa.

TOU-FOU???

Tou-fou là tay đóng trò chớp bóng có giá-trị

CỦA HIỆU

INDOCHINE-FILM

Sánh bằng được với những tay sành sỏi

Chẳng bao lâu tả sẽ được mục-kích VUA GIẢI BUỒN này trên màn ảnh các rạp ở Đông-

Cuộc đánh số lập đài kỷ-niệm các chiến sĩ trận vong. — Đến ngày 1er Mai 1925 thì mở số. Một số thứ nhất được 10.000 p. 00 ; hai số sau mỗi số được 5.000 p. 00 ; năm số mỗi số được 1.000 p. 00 ; mười số mỗi số được 500 p.00 và 100 số mỗi số được 100 p. 00. Tại bản-quán có bán vé. Giá mỗi vé 1 p. 00. Gửi đi các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi thủ-phải-lai (recommandé).

Các ngài mua mau kẻo hết.

Đào được xương người. — Số địa chính mấy hôm nay đào đất có ít ấy xương người ở khu đất thuộc về sở ấy thì để cho đem táng tại nghĩa-địa Hạch-mai.

Cái nạn hàng ngày. — Hồi 8 giờ hôm qua, ở trước chợ Đồng-xuân có một chiếc xe ngựa chở thịt của Ng-v-Tương số nhà 5 phố Ngõ-gạch đo tên Nguyễn-Duyên 28 tuổi kéo đụng phải cái xe sắt do tên Ng-Mậu kéo. Chỉ xe bị hư hỏng thôi. Còn người thì không việc gì cả.

Phi nhân loại. Hồi 2 giờ rưỡi chiều hôm qua, người ta thấy một cái xác đứa con gái chừng 2 tuổi vứt ở trong nhà xí chợ Đồng-xuân ; khám trong người không có thương tích gì khả nghi, nên đã cho mang vào nhà xác.

AUTOS D'OCCASION

Studebaker 6 cylindres. . . . 15 HP 1.600 $
Citroën torpédo. . . . . 10 HP 1.200 $
Fort — . . . . 10 HP 400 $

S'adresser à l'Usine Electrique.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montéa

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-CAN-CÁ-VIÊN

(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 1 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ : 0 $ 80

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Giá thóc gạo

Thị giá thóc gạo phiên chợ ngày 9 mars 1925 như sau này :

Gạo

Hạng nhất giá	11,70	100	kilos
— nhì —	10,70	100	—
— ba —	9,50	100	—
Thóc			
Hạng nhất giá	7 $ 50	100	kilos
— nhì —	7,20	100	—
— ba —	7,00	100	—

Giúp việc công ích. — Hội đá bóng Bắc-kỳ thanh niên « Jeunesse Tonkinoise » ở Haiphong ta đi lần nay đã thấy có nhiều người chú ý đến.

Mới đây ông Đoàn-khắc-Long là nhà thầu-khoán rạp hát Lạc-long-đài, lại nhận hát một buổi để lấy tiền giúp cho hội.

Buổi hát lấy định vào ngày thứ bảy (21 mars 1925) mà sẽ diễn một tấn tuồng rất vui, rất hay. Lại điều thêm một bản tuồng « ca cải lương » rất mới mẻ, rất ý vị. Những vai tuồng « Ca cải lương » thì sẽ có những tay tài tử đóng giúp.

Buổi hát lấy sẽ là một cuộc vui tiêm có, vậy bà con ta nên đi xem lắm, không những là chỉ để mua vui mà lại là làm được một việc công ích đó.

Hội Bắc-kỳ thanh-niên lại nhờ được nhiều ông có công tâm giúp hội về việc hát hôm đó. Ông Hoàn và Thăng cho mượn nhà để luyện tập vở tuồng « Ca cải lương », ông Tạo giáp hội về việc in vé, các hạch và chương-trình vân vân.... Quý hóa ! sự tiêm lòng công nghĩa của các ông !

Chương-phủ-V. lai cảo

Một toán con bạc Tàu. — Hồi 10 giờ đêm thứ bảy 7 mars vừa rồi, viên cẩm Jondeau và hai viên thanh-tra mật-thám Versini và Perrier đem một toán lính đến nhà số 104 phố Maréchal Pétain bắt được đánh sóc-đĩa to lắm. Bắt được hai vợ chồng người chứa và 17 con bạc, toàn thị người Khách cả, không có một người Nam nào. Số tiền mặt nghe chừng cũng nhiều, và các đồ đạc trong cái xòng bạc ấy đều bị tịch biên cả.

Trộm cắp vật. Đào-thị-Sen 40 tuổi bán hàng gạo ở đệ tam họ bàn Hạ-lý thưa tên Phạm-thị-Yến, 22 tuổi, đi ở, Niêm-nghĩa (Quảng-yên) và Hà-văn-Cầm, 66 tuổi, vô nghề nghiệp nhà ở Lạc-viên, ăn trộm và chứa chấp của thị 20 đồng, các đồ nữ trang đáng giá 12 đồng và quần áo giá 7 đồng.

Vũ-văn-Duyệt 44 tuổi, buôn bán ở phố Commerce số 21, Phạm-văn-Cư, bán đồ kim ở phố Amiral Courbet số thưa một tên kéo xe ăn cắp hai bọc đồ khâm đáng giá 100 đồng rồi trốn đi đâu mất.

Hoàng-thị-Sâm 45 tuổi buôn bán ở phố Meiz số 58 thưa tên Ng-văn-Luật vô nghề nghiệp vô gia cư và ba tên đồng đảng ăn cắp của thị 1 đồng 60.

Ng-thị-Khâm 20 tuổi, làm nghề gánh thuê, nhà ở Đông-khê thấy mang chừng 4 kilos tấm gạo mà lắc linh cảnh sát hỏi lại, nói quanh quẩn nên phải giải ra tòa án xét nghĩ.

NAM-ĐỊNH

Cuộc hát giúp hội Học-giới. — Tối thứ bảy 7 Mars mới rồi M. Lan đã đến một tỉnh hát đặc-biệt giúp vào hội Học giới !

Mới 7 giờ mà trong nhà hát đã đông nghịt những người, ghế nào cũng hết, chỗ ra vào người đứng không sao lách được. Ba cái gác to thế mà người đứng như nêm cối. Đáng giờ, khai diễn tích « Dịp tiền tế độ » là đoàn-kịch cải lương của M. Từ-sơn.

Nghe đâu buổi hát đặc biệt hôm đó thu được ngót 200 $ 000 thì chả rạp là M. Ng-xuân-Lan cũng cả vào công-quỹ hội Học-giới bảo-trợ !

(*Xem trang thứ ba, cột thứ hai*).

ĐÃ CÓ

CHUYỆN GIẢI TRÍ

THỨ TƯ

Bán ở khắp các hàng sách

Giá 0 $ 15

Số 137

THÚY-HƯ

NGUYỄN-BỈNH-MỤC dịch thuật

Vũ-tùng nói :

— Ngài định sai tôi việc gì mà lại dùng cách trẻ con như vậy thì sao phải là người làm việc. Tôi nói để ngài biết rằng dẫu ngài sai tôi đi chém giết ai, tôi cũng xin giúp, nếu tôi có nói nịnh ngài thì tôi không phải giống người.

Bấy giờ *Thi-ân* mới chắp tay mà thuật chuyện đầu đuôi cho *Vũ-tùng* nghe.

HỒI THỨ XXVIII

Thi-ân nói với *Vũ-tùng* rằng :

— Mời đại-huynh ngồi, để tiểu-đệ xin thuật hết đầu đuôi mọi nỗi.

Vũ-tùng nói :

— Chẳng bay việc gì xin tiểu-quản-dinh ngài cứ bảo thẳng cho nghe, chứ đừng có nói lôi-thôi rườm rà mãi như thế.

Thi ân nói :

— Tôi từ thuở nhỏ, theo thầy trong bọn giang-hồ, cũng có học được đôi chút võ-nghệ, vậy nên k ấp cõi *Mạnh-châu* này vẫn thường gọi tôi là *Kim-nhỡn-bưu*. Tại phía ngoài đồng-môn đây có một nơi thị-trấn tên gọi *Khoái-hoạt-lâm*. Chỗ ấy các phường buôn ở Sơn-đông Hà-bắc, đến tụ họp rất đông. Hiện có một trăm mười nơi đại-khách điếm, hai ba mươi chỗ vừa sòng bạc vừa hiệu buôn. Khi trước tôi cậy trong tay có võ nghệ và nhân trong trại đây có tám chín mười đứa tả-hữu đem đến đấy mở một cái tửu-điếm. Tiền lợi được bao nhiêu tôi đều chia cho chúng cả, chỉ có bọn kỹ-nữ, đến đấy tôi trước hết tất phải đưa vào yết kiến tôi rồi mới được đi. Số thu vào ngày nào cũng dư dả, mỗi tháng thừa được hai ba trăm lạng bạc. Vừa rồi có *Trương-đoàn-luyện* ở bản-dinh đây mới đem một người tự *Đông-lộ châu* đến. Người ấy họ *Tưởng* tên *Trung*, mình cao chín thước, vì thế mà trong bọn giang-hồ vẫn đặt c o nó một cái tên riêng gọi là *Trường-môn-thần*. Người ấy chẳng những cao lớn mà thôi, võ nghệ cũng giỏi lắm. Ngọn quyền ngọn bổng và ngọn đá song phi, hẳn đều sở-trường. Hẳn vẫn nói khoe-khoang rằng hồi ba năm trước hẳn giao-tranh ở khoảng *Thái-nhạc*, không thấy ai dám địch-thủ, khắp gầm trời thật chỉ có một mình hẳn. Ngày nay hẳn dám công nhiên đến đây chiếm-đoạt đạo-lộ của tôi, tôi không chịu nhường, hẳn đánh tôi có mấy ngọn quyền, mà tôi nằm hẹp trong hai tháng không trò dậy được. Hôm trước đại-huynh tới đây, đầu và cánh tay tôi còn phải buộc vải trắng, những chỗ thương-tích đến bây giờ vẫn chưa khỏi hẳn. Tôi đã định đem người đến đánh báo thù, nhưng ấn còn đạo quân của *Trương* đoàn-luyện giáp, nếu không đánh nổi thì tất có sự lôi-thôi. Một mối tức giận về cùng lấy tôi không làm thế nào mà báo cho được. Bấy lâu tôi nghe tiếng đại-huynh là tay hào-hán, nay được đại-huynh giáp cho thì dẫu chết tôi cũng hả lòng. Ngày nay đại-huynh tự xa mới đến, khí-lực chưa được sung-túc, tôi vẫn định đợi trong nửa năm hoặc ba tháng cho khí-lực được hoàn-toàn sung-túc, rồi sẽ thương-nghị đến việc ấy. Không ngờ tên người nhà xông nhàng nói ra, vậy tôi xin thưa thực.

Vũ-tùng, nghe xong, khanh-khách cả cười mà hỏi rằng :

— *Tưởng-môn-thần* cả thấy có mấy đầu mấy tay ?

Thi-ân nói :

— Chỉ có một đầu và hai tay, chứ làm gì có n iều.

Vũ-tùng cười mà bảo rằng :

— Tô tưởng hẳn ba đầu sáu tay như *Na cha* thuở xưa thì tôi mới sợ, chứ hẳn chỉ có một đầu và hai tay thì còn sợ cái gì !

Thi ân nói :

— Chỉ có tội xác hèn tài mọn, không địch nổi với hẳn được.

Vũ-tùng nói :

— Tôi không nói khoác, chứ cứ như võ-nghệ của tôi thì bao nhiêu những kẻ ngang-ngánh không giữ đạo-đức trong thiên-hạ, tôi sẽ đánh chết hết. Ngài đã nói như thế thì của ngài đây làm chi nữa, mau mau đem rượu đồ nồng trong khi đi đường. Bây giờ ngài cứ cùng đi với tôi không sợ, tôi sẽ đâm cho hẳn một quả phát-thì chết trơi đây-đấy như con hổ lớn năm xưa vậy.

Thi-ân nói :

— Đại-huynh hãy ngồi thư thả, đợi tiểu-phụ tôi ra đây tiếp kiến, bàn xem nên đi thì đi, chứ không nên nóng nảy. Ngày mai ta hãy sai người đến đó-la trước xem hẳn có ở đấy không, nếu hẳn có đấy thì ngày kia ta đi, bằng không thì sau này sẽ liệu. Ta không nên làm cho kinh-động vội, khiến hẳn biết trước ma phòng-bị được ta.

Vũ-tùng hớn-hở đứng dậy mà bảo rằng :

— Ngài nên biết rằng làm tài trai đã nghĩ việc gì tất phải quyết đoán. Đi thì đi ngay, can chi còn phải đợi ngày mai ngày kia cho thêm phiền. Ta cứ đi ngay thì hẳn còn phòng-bị sao kịp.

Thi ân còn đang can ngăn *Vũ-tùng* thì bỗng thấy viên lão quản-dinh ở phía sau bình-phong chạy ra mà bẩm rằng :

— Nghĩa-sĩ ơi ! Già này đứng nghe nghĩa-sĩ nói chuyện đã lâu lắm. Ngày nay tiện-nhi được gặp nghĩa-sĩ thật khác nào như vén mây trông thấy mặt trời... Xin mời nghĩa-sĩ vào nhà trong ngồi chơi nói chuyện.

Vũ tùng đứng dậy theo viên lão quản-d nh đi vào nhà trong. Lão quản-dinh nói :

— Xin mời nghĩa-sĩ ngồi.

Vũ-tùng nói :

— Tôi là một kẻ tội tù, khi nào lại dám ngồi hỗn như thế.

Lão quản-dinh nói :

— Nghĩa-sĩ chớ nói như thế. Tiện-nhi được gặp nghĩa-sĩ, thật là một sự may mắn lạ đường, can chi nghĩa-sĩ lại còn phải kiêm nhượng.

Vũ-tùng nghe xong, liền nói :

— Ngài đã cho mời thì tôi xin cam chịu thất lễ.

Nói xong, cúi chào rồi ngồi xuống ghế. *Thi-ân* thì đứng tại phía trước mặt. *Vũ-tùng* nói :

— Sao tiểu-quản-dinh lại đứng như thế ?

Thi-ân nói :

— Vì có thân-phụ tôi ngồi tiếp đại-huynh xin mời đại-huynh cứ ngồi.

Vũ tùng nói :

— Nếu vậy thì tôi ngồi sao yên. Lão quản-dinh nói :

— Nghĩa-sĩ đã nói như thế. Vả ở đây cũng không có khách lạ, vậy con cứ ngồi.

Bấy giờ *Thi ân* mới ngồi xuống ghế. Người nhà bày các thứ tửu-quả cùng thực-phẩm. Lão quản-dinh đứng đậy rót một chén rượu cầm mời *Vũ-tùng* mà nói rằng :

— Nghĩa-sĩ anh-hùng nước thế, ai người không phải kính-trọng. Tiện-nhi mở hiện hoàn bán ở *Khoái-hoạt-lâm*, không phải là vì sự hiếu-lợi, chẳng qua cũng là muốn gây cái hảo khí cho đất *Mạnh-châu* này. Ngờ đâu ngày nay lại bị *Tưởng-môn-thần* ỷ quyền cậy thế, công nhiên chiếm đoạt. Nếu không phải tay anh-hùng như nghĩa sĩ đây, khó lòng mà báo được thù. Nghĩa sĩ đã thương đến tiện-nhi thì xin nỡng cạn một chén rượu này, và cho được lấy bốn lạy, nhận làm anh trưởng, để tỏ chút tình kính mến.

Vũ-tùng đáp rằng :

— Tôi có tài học gì đâu mà xứng đáng được cái lòng kính-mến của tiểu quản-dinh !

(*Con nữa*).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG

Máy mỏ-neo, tô chân kính
Mặt có kim có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM

Giá..... 11 $ 50

BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI

CÁO-BẠCH

Mấy lời bá cáo gần xa,
Dịp may nông-vụ các nhà vừa xong ;
Làm trai ha lễ ngõi không,
Cũng nên kiếm việc để dùng trí tiên ;
Bằng Danh về hội Đông-triều,
Mở thau khai đã bao nhiêu năm rồi ;
Mở mang cũng lắm thứ vui,
Nhà thương sẵn thuốc cho người vệ-
Cửa nhà rộng rãi rung rinh, [sinh ;
Khắn cầu sẵn có miếu đình đó nơi ;
Nước ăn nhờ có máy hơi,
Ống truyền thôn chảy đến nơi cạnn
Trò vui có si-nê-ma, [nhà ;
Chớp cho hàng phố các nhà xem không;
Có trường quốc-ngữ phổ-thông,
Đặt thầy giáo dạy nhi-đồng sớm trưa ;
Bán buôn hàng hóa có thừa,
Chợ bày đông đúc tàn đưa ra vào ;
Việc làm công cả cũng cao,
Ước ngày chừng độ năm hào trở lên ;
Đỗ đầu nhờ có chả quyền,
Giữ phần công chính giúp bên đồng-
Cu c đua mở số vui sao, [bào;
May ai dự trúng lính vào đô chơi;
Chẳng là những thế mà thôi,
Hóa hồng lại thưởng cho người làm lâu;
Hội tư cấp chủ đứng đầu,
Công-ngân cốt để giúp nhau lúc cùng;
Họ tên hình ảnh mấy dòng,
Biên vào trong sổ để dùng làm ghi ;
Tiện cho lúc ở lúc đi,
Hình này tức cũng thể tày thân đây ;
Mấy lời biện bạch trên này,
Toàn là sự thực tỏ bày dám sai ;
Dám xin liệt-quí tôn thai,
Rủ lòng quang cố khuyến người đàn
Hãy nên thử một lần xem. [em.

Mô Hằng-Danh, đồn Uông-bí,
tháng một năm Giáp-tí

HÀ-ĐÔNG

Hội Tennis. — Hôm chủ nhật 8 mars hội Tennis Hà-đông nhân dịp đặt tiệc theo lệ thường để thưởng xuân có mời hội Bắc-ninh và Hải-dương lại dự tiệc. Tiếc rằng hôm ấy phải buổi mưa lạnh cho nên cuộc vui chơi cũng giảm mất vẻ phần. Nhưng mà trong khi tiệc anh em họp mặt vui đùa cười nói hòa hỡ, vì hội Hà-đông tiếp đãi rất ân-cần thân-thiết. Tuy rằng mỗi hội một tỉnh, nhưng anh em vẫn là tỉnh thân cả, cho nên cái mối tương-ái tương thân của bọn đồng-chí đề xết thành

La gì thanh khí nhẽ hằng,
Một dây một buộc ai giằng cho ra

Đến 2 giờ trời cũng chiều lòng cất con mưa bụi, anh em rủ nhau ra bàn quần chơi mãi đến tối. Có mấy ông ở Hanoi cũng vào dự cuộc đánh ban, cuộc vui chơi chiều hôm ấy lại càng có vẻ vui lắm. Tuột ta được một buổi vui không phí vì ta được xem những cái vợt tài tình của hội Bắc-ninh Hải-dương và Hà-thành.

Kim-xuyên

BẮC-NINH

Bệnh đậu mùa. — Ai cũng biết bệnh đậu mùa là một bệnh hay lây và rất kinh khủng, thứ nhất cho các con nít. Ở vùng Tiên-du này mấy xã gần núi Trè đã có mười vài đứa trẻ mắc phải rồi và có ý bệnh lan rộng ra thì phải. Nghe đâu mới rồi ông y sĩ đã về huyện lỵ để chẳng đậu cho nhân dân và các làng có thấy rao mỗ đem trẻ đi chủng. Chắc cũng còn nhiều trẻ chưa được chẳng hoặc vì xa, hoặc vì đông chăng. Tưởng nên đi chủng từng lồng một như năm ngoái thì mới hết được. Nếu được như vậy thì thật là một cái hạnh phúc cho dân. Mong lắm thay!

Hải-Vân

VĨNH-YÊN

Hội đền đức thánh Tản. — Ở Thư-xá về tổng Đông-lỗ thuộc huyện Yên-lạc có đền phụng sự đức thánh Tản. Năm nay có sửa đền, đúc tượng đồng và chạm trổ, sơn khắc các thứ đồ thờ, trông thật là nguy-nga tráng-lệ. Nay kỳ hào hai tổng ấy hiệp nghị với các vị trụ trì, định mở hội khánh thành đến và cung nghênh thần tượng, có bày ra các cuộc chơi vui như cờ người, đánh vật v. v. hội khánh-thành ấy bắt đầu từ ngày 18 tháng 2 đến ngày 30 tháng 2 ta. Mấy hôm ấy sẽ là một hội rất vui, chắc rằng các tôn quan quí khách thiện nam tín nữ các nơi sẽ thì nhau thành tâm đến chiêm-bái và dự cuộc vui chung trong buổi tiết xuân êm-ái này vậy.

LAO-KAY

Hội Mâu. — Năm nào cũng đến 12 tháng 2 ta là mở hội, năm nay lại có cả đánh đồ tâm điếm nữa, chỉ tiếc rằng hôm rước thì giời lại mưa phùn đường cái lụt lội, cho nên cũng không được vui cho lắm.

Ninh-Xuân lai cảo

VIỆC KINH-ĐÔ

Số tiền chẩn cấp cho nạn dân các tỉnh Trung-kỳ. — Mấy lâu nay tiền quyên trợ ở Nam Bắc và Trung kỳ gởi về giúp cho các miền nạn dân ở các tỉnh Trung-kỳ đã gần đến mười-lăm vạn bạc, nhưng còn lần lượt gởi thêm nữa thì số ấy chưa nhất định là chừng nào. Hiện nay nhà-nước đã chẩn cấp theo sự lai nan các tỉnh mà châu cấp. — Số tiền chẩn cấp ấy phát lần lượt cho đến ngày 31 janvier 1925 theo những số như sau này :

Sông-cầu 59.000 đồng, Qui-nhơn 35.000 đồng, Quảng-trị 31.030 đồng, Thừa-thiên 11.350 đồng, Faifoo 10 000 đồng, Quảng-ngãi 2.350 đồng, Nha-trang 41 đồng. Tổng cộng 148.971 đồng.

Các miền thượng-du được mùa. — Hiện nay các miền dân Mọi ở Thượng-du được mùa nhiều lắm, nhất là miền Thượng-du ở tỉnh Quảng-trị thì có lúa gạo rất nhiều, vì thế mà ăn dân miền hạ bạn này lên đổi chác ở miền Thượng-du đông lắm. Dân Mọi đổi cho dân ta mỗi thùng muối lấy hai thùng gạo rồi hiện nay lại đổi một thùng muối lấy một thùng gạo thôi, dân Quảng-trị nỗ nức đi đổi Mọi cũng đến số 2.000 người, tuy là mỗ, đường lên mọi có khó nhọc nhưng nhờ có những con đường của sở lục-lộ mới đắp thành ra, sự giao-thông với miền Thượng-du mới được tiện lợi, nếu không có những con đường ấy thì dân Quảng-trị phen này cơ cần khổ-sở xiết bao!

VIỆC TRUNG-KỲ

VINH

Cháy rừng. — Khu rừng ở bến Trai-lại mới đây bị cháy rất là tàn hại, lửa bốc hơn hai hôm mới tắt, cũng may được trái chiều gió nên dân thôn quanh miền đó không bị hại tài-sản gì cả, hiện quan địa-phương cùng sở Kiểm-lâm đương xét xem bởi đâu mà xảy ra cái nạn gớm ghê như thế.

Giúp dân bị bão lụt. — Tối hôm mồng 6 mars vừa rồi, rạp xiếc Đại-nam có diễn một buổi đặc biệt, được bao nhiêu tiền thì quyên cả vào giúp dân bị bão lụt phía nam Trung-kỳ, về gửi ở các sở bán cũng được nhiều ; các nhà từ-thiện trước là vì nghĩa sau là mua vui đến xem đông lắm. Số tiền thu được ngót sáu trăm đồng.

Chết vì ăn cá. — Tên pha kíp ở ga Phu-diễn có mua được mớ cá nóc, mình nó đen tròn như con nong-nóc mà lốm đốm hoa, nhưng nhỉnh hơn cá gió một tí, có người nói rằng giá cứ cắm ngang con cá mà vẫn về thì mỗi lác nó lại lớn phồng lên như con linh-tương. Ăn nó cũng thường thường không lấy gì làm ngon cho lắm. Người phu kíp này tham rẻ đem về nấu ghẫm, cả nhà ăn xong thì trọn cả mắt mũi, sùi bọt mép ra, hình như nọc nó chạy ran cả người ; lập tức không cả vào nhà thương thì thằng bé con trai 14 tuổi vì ăn nhiều quá nên đến nơi thì không thở được nữa, không sao cứu được. Còn mấy người lớn thì chữa được cả. Nếu xa nhà thương thì đến chết cả. Người chị họ tên phu kíp này ăn ít không thấy nó vật vưỡng là không việc gì, ai ngờ trưa hôm sau nó mới ngẫm vào thì chữa không kịp nữa. Thành ra một bữa ăn mà chết mất hai mạng người.

Ấy thế mà họ có chừa đâu, nhiều người lại công nhận rằng mỗ cá cốt lỗ gan ra thì không việc gì cả, chứ họ có chịu đâu rằng các thứ cá lạ lùng mà mình không trông thấy bao giờ thì chớ nên mua mà ăn.

Xe lửa vào chậm. — Chuyến xe lửa thứ nhất ở Thanh vào sáng hôm thứ sáu 6 mars bị hỏng tay máy ở ga Khoa-trường, khi đợi được máy cứu ở ga Nghệ ra kéo vào thì vừa chậm mất hơn 4 giờ mới vào tới nơi.

TOURANE

Bốn mạng một thuyền. — Chiều hôm 25 février vào độ 4 giờ, giữa lúc ngoài biển đương sóng gió, thì ấy có mấy chiếc ghe to đỉu một chiếc ghe nhỏ vào bến ngang trước nhà máy xe lửa ; chiếc ghe nhỏ đã bị hư hỏng ; và khiếc g lên bờ hai cái t ấy người chết đuối, một ngư i đàn ông, một người đàn bà đều đã già. Ai nấy đều lấy làm lạ, vì trời đương sóng to gió l n n thế, mà ghe thuyền còn đi làm chi cho đến r ồi chìm. Hỏi những người đi mấy ghe to thì họ thuật rằng : bọn họ cùng với người chìm ghe kia đều là chỗ bà con thân-thuộc ở bên làng Mỹ-thị, từ hôm trước đã cùng nhau đi một đoàn mấy chiếc

(Xem trang thứ 10)

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ ba 10 Mars 1925

TRƯNG NỮ VƯƠNG

Nhân nay cũng đang hội đền đức Hai-bà, bán-hội xin diễn lại để các liệt-quý đến xem lại hồi tưởng đến việc bà Trương-Trắc và bà Trương-Nhị báo thù cho chồng và biết cái can đảm của hai vị nữ đế vương của nước nhà.

Tối thứ tư 11 Mars 1925

KIM-VÂN-KIỀU

(Hồi thứ hai)

Đ.t từ chỗ Vương công phải bị tội oan đến chỗ Thúc-Sinh lấy Thúy-Kiều.

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mò làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal

0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phải gió, không chịu được thời tiết ẩm thấp, và giá lạnh chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiecol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết bản bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đau mỹ mắt, đau mắt, đau da màng mắt, chảy nước mắt.

Muốn chữa khỏi các bệnh ấy thì nên dùng :

Thuốc Ciella

Giá một lọ: 0$80

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

Rượu bổ-dào:

TONIQUE TONKIOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, nhãn-hiệu Kl.ái-định thứ ba, tôc Mộtcác phụng lời chân phê rằng :

Chiếu nay đại dược phòng cần MONTÈS qui ông, có chỉ nên một thứ rượu bổ đã tăng ngự dụng qua rồi hay, đáng nên gia thưởng, trước lạc phẩm thị giới cho qui dược-phòng chế-tạo để tỏ thành-ý.

Khâm thử.

以嘉有功於製藥之業准予三等五品勳章以資鼓勵此令

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Cuộc số số về việc lập Đài kỷ-niệm các trận vong chiến-sĩ

Chiếu theo nghị định quan Thống-sứ Bắc-kỳ ngày 23 Septembre 1924

Kỳ mở số ngày 1er Mai 1925

TẤM VẠN PHIẾU 1 $

1 lô.	10.000 $ 00
2 lô.	5.000. 00
5 lô.	1.000. 00
10 lô.	500. 00
100 lô.	100. 00

Từ nay trở đi ai muốn mua các phiếu cứ đến tòa Đốc-lý, các nhà băng, những nhà buôn to trong thành-phố và các tòa Sứ các tỉnh ở Bắc-kỳ đều có bán cả.

Chỉ mất có 1 đồng, mà may ra được những 10.000 đồng.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

Nước-hoa, xà-phòng

Nước Co-lon GIRAUD 70°	Độ chừng một lít :	25 fr. 00
	Nửa lít :	14 fr. 00
Xà-phòng rửa răng ENNEGE. Hộp aluminium.	Một miếng :	2 fr 00
Xà-phòng rửa răng ENNEGE. Hộp giấy. . . .	Một miếng :	1 fr. 25
Xà-phòng tắm 140 grammes gói giấy bóng.	Một hộp sáu miếng :	10 fr. 50
Gương tay. Cạnh soi. Khung bằng jonc nickelé 16 × 11 c/m.		15 fr. 00
Da liếc dao. Gỗ sơn hai mặt có da. Vỏ ngoài bằng carton 28 c/m.		6 fr. 50
Dao cạo thường. Lưỡi trũng.		10 fr. 00

BOITE POSTALE N° 40

Rượu DUBONNET

là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

ghe buồm, qua Liên-chiểu để đánh cá; chẳng may lên đến nơi lại bị hiển động không làm được, mới rủ nhau về; ghe của bọn họ thì lớn, còn ghe kia nhỏ, đáng lẽ không dám đương sóng gió mà về, song vì thấy ghe đông nên cũng mạo-hiểm đi liều, mấy ghe to đi trước, ghe nhỏ đi sau, trong ghe có hai vợ chồng thuyền chủ và một đứa con gái 18 tuổi, một đứa cháu ngoại 13 tuổi, đều là những tay thiện-nghệ lái lèo. Khi về đến cửa rồi gặp cơn sóng gió to quá, tuy người trên ghe đã cố hết sức chống-chỏi, song vì ghe nhỏ sức yếu không đương nổi, nên đã bị sóng gió đánh gãy bánh lái, đồ cột buồm, tình thế rất là nguy-cấp. Các ghe to chạy trước đều mất thấy rõ ràng ghe ấy lâm nguy, song ngặt vì ghe mình cũng ghe buồm đương cơn gió dữ sóng cao nếu quày ngược lại để cứu ghe kia, thì ghe mình cũng lâm vào vòng nguy-hiểm, mới phải vạn lạy với các ghe câu (không buồm) nhờ họ ra cứu họ cho, nhưng ghe câu cũng sợ chết, không dám ra, mà giời càng chiều càng gió dữ, thế họ không đứng lâu được giữa chốn nguy-nan, nên đành phải nhắm mắt cắn răng mà bỏ người đồng-nghiệp lại giữa cơn nguy-cấp, để chạy thoát lấy ghe mình vào bến.

Đến bến rồi nhìn lại không thấy tăm hơi chiếc ghe kia đâu nữa, mọi người sinh nghi mới lại chèo trở ra tìm kiếm; ra được một quãng thấy tận mặt nước lềnh bềnh những vàn vàng các vật nhẹ trong ghe theo sóng trôi vào, họ biết là ghe kia đã chìm rồi, bèn thuê bọn thúng chèo ra chỗ theo lâm-nguy lúc nãy, lặn xuống mò tìm chiếc ghe chìm dưới nước, họ liền buộc dây kéo lần vào bợt; đến nơi họ xem trong ghe thấy hai vợ chồng thuyền chủ đã chết cả, mà thấy lại buộc chặt vào nơi cạnh buồm, bên cạnh thây có ba vầng lưới mới cũng buộc vào cột buồm, còn hai đứa cháu và con thì trôi đâu mất. Họ đều đoán phỏng rằng đó là khi thế đã nguy-cấp, người con mới lấy dây buộc cha mẹ vào cột buồm, để phòng khi ghe có chìm cho khỏi trôi mất thi-thể, và lại lựa lấy ba vầng lưới mới, cũng buộc lại, để sau nầy theo ghe trôi tấp vào bờ cho khỏi mất. Sau khi làm xong hai việc ấy rồi thì ghe chìm hai người phải cùng đâm đầu vào nơi đáy nước.

Nghe nói mà thương xót thay cho người bất-hạnh, rồi-rơ một chút đã đến nỗi tánh-mạng không còn. Thế mới biết cái nghề thuyền bè chài lưới trên mặt nước, thật là nghề nguy-hiểm vô cùng, mà cái câu «hành thuyền kỳ mã lam pcán mạng» cũng không phải là ngoa vậy

Và nếu thật như lời đoán thì cũng rất đáng khen cho 2 người con và cháu của thuyền-chủ, trong khi hoảng hốt nguy-nan, mà còn biết hoàn-toàn cho tất, lại đáng thương thay cho họ thì-thể của cha mẹ thì giữ được vẹn toàn, mà chính thây mình lại đành phải phó cho sóng dồi gió đập.

Hiện thân-nhân người bị nạn đã đi báo quan khám nghiệm, rồi khâm-liệm đem chôn, và cho ghe đi tìm để vớt 2 người kia nữa.

Mọi năm chính mùa nầy là mùa con nhà biển kiếm ăn trên mặt nước, cứ rằm tháng giêng đã có ghe đi đánh cá chuồn, độ nầy đã gần về, năm nay tự-ra giêng đến giờ trời làm sóng gió biển cứ động mãi, chẳng những nghề chuồn không dám đi, mà những ghe nhỏ cũng không dám ra đánh cá, hễ có ai dám mạo hiểm đi ra thì lại bị như thế đó, nghỉ đã nguy thay, ruộng đã mất mùa, biển lại cũng mất nốt, nhân-dân còn biết trông cậy vào cái gì!

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈ

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trẻ con thường hay đi tả, ho, giật gân, mụn nhọt, sốt, ván ván, muốn trị các bệnh ấy cho trẻ con thì nên dùng :

Reinette Duval

Thuốc nhuận tràng, chế bằng nước quả tán (pommes) và các thứ quả khác nữa.

Mỗi lọ : 0$90

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

Agents d'Annonces en Europe
POUR LE
« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »
Ste Mutuelle de Publicité
14, Rue Rougemont, PARIS (IXe)

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khé tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Trodigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

Cứu bệnh phùng y

Tên tôi là Nguyễn-văn-Điển ở xã Quỳnh-chân, huyện Duy-tiên, tỉnh Hà-nam, tôi bị chứng ho xuyễn đã 20 năm, thân-thể suy-nhược, uống aã nhiều thuốc, đồn đâu có thầy hay cũng tìm, mà bệnh không được khỏi. Tưởng là phế tật. May tôi xem quảng-cáo thấy hiệu « Tam-Tinh-Y-Quán » đồn rằng có thầy thuốc hay, chữa đủ các bệnh cho nên tôi mua thử 1 hộp 1$00 uống thấy bớt, sau uống đến 3 hòm mỗi hòm 5$00 thì khỏi ngay. Thân thể tôi mới được khang cường như cũ. Ân ấy không gì báo đền được.

Vậy có mấy hàng chữ chúc lòng cảm ơn.

» HIỆU TAM-TÌNH-Y-TÔN
Phố hàng giầu, số 35, tỉnh Nam-định

Có bán thuốc chữa á-phiện, ai nặng đến đâu uống cũng khỏi, uống vào người khỏe mà không một nhọc.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Uroformine

Giá 1$30 một hộp

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RET CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoặc ống, hoặc viên

Đại lý ở các thuộc-địa Pháp toàn dùng một thứ thuốc nầy.

Gửi bán tại tất cả các nhà bào-chế
Nhà chế thuốc LAROZE, 25-27, Rue Philippe de Girard — PARIS

PHẢM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon. Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đây là hạng chè già lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

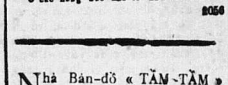
NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI HIỆU
số 10, phố hàng Ngang Hanoi
số 113, phố Khách Haiphong
số 78, phố hàng Trống Nam-định

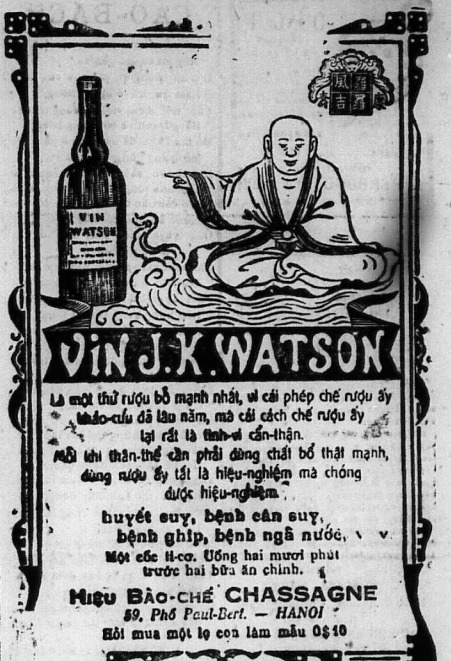
THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Nhiều người có tưởng bệnh khi ho không can-hệ gì cho lắm, không cần phải chữa, tự nhiên bệnh cũng khỏi khỏi. Kẻ bị bệnh thì người ta thấy bớt rức khó chịu, mà khi đi tiểu tiện thì đau đớn lạ lùng, lâu dần thành một tật thuốc là thấy dễ chịu, đã tưởng rằng khỏi rồi ấy thực là lầm to vậy. Bệnh khí hư sinh ra nhiều nỗi khó khăn: Sưng bàng quang mà sinh ra đi tiểu tiện luôn; sưng nhiệt bộ tử đi mà làm nào nóng buốt nơi niệu quản mỗi đường tiểu tiện. Những dịch hoàn cũng sưng lên mà làm đến tuyệt sản đi được. Các bệnh ấy làm cho đàn bà sinh ra các bệnh phụ-khoa, càng là bệnh tuyệt sản và sau sinh ra ốm nặng. Người ta đã hiểu bệnh khí hư cần phải điều trị, mà lại cần phải có thứ thuốc nào chắc chắn, thuốc nào công-hiệu, ấy chính là thứ thuốc *Santal monal*. Các quan trong-y đã công-nhận thuốc *Santal monal* là một thứ thuốc rất tốt, hiện các nhà-thương ở Thế-giới nầy đã sử dụng khắp cả. Thuốc nầy chữa bệnh khí hư thì thực là thần tình, hết đau lại tránh khỏi được những nỗi khó nhăn vì làm cho miệng thấy thơm ra xanh, rửa sạch cái cơ-quan hầu thuật

Ở các hàng bào chế to đều có bán cả. 2056

Nhà Bán-đồ « TĂM-TĂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ 7 giờ sáng.

VIN J.K. WATSON

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy thảo-cứu đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy lại rất là tinh-vi cẩn-thận.

Mỗi khi thân-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

huyết suy, bệnh cần suy, bệnh ghịp, bệnh ngã nước,

Một cốc li-cơ. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE
59, Phố Paul-Bert. — HANOI
Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$10

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

CÔNG-TY VẬN-TẢI ĐÔNG-PHÁP
7, Boulevard Bobillot — HANOI

XƯỞNG XE Ô-TÔ BOBILLOT

Bán các nơ Michelin
cho ô-tô và xe tay

Độc-quyền về hạng ô-tô
MAJOLA 7 và 10 mã-lực
COTTIN DESGOUTTES 12 và 18 mã lực
Camionnettes LUC COURT
1000 và 1500 kgs.

?

Xưởng chữa xe
do một nhà chuyên môn chỉ-trương
Chữa các xe ô-tô xe ngựa và xe tay cũ thành mới
CHO THUÊ, MUA VÀ ĐỔI
ô-tô và xe tay
Bán buôn các thứ

Gởi giấy-thép thì đề tắt là : CHEDOTAU HANOI — GIÂY NÓI SỐ 73

yếu đuối vàng vọt

GÂY MÒN

Thuốc SIROP de DESCHIENS có huyết bổ

Làm cho sung túc máu mẹn, ấy là một vị thuốc của các Lương-y trứ danh.
Thuốc nầy hiện hoàn thành bổ trúc và các thứ thuốc sẽ mách bảo. Các nhà thương tại thành Paris đều dùng cả.
Tiền mua tại Phòng LELICHEUR, 6 đường Pont-Neuf và các nhà thuốc.

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ
酪補

J. BLANC *(đệ nhất hạng bào-chế)*
Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每晚早午各啞每各啞沒嘅疆欺映精

Bán tại : Hiệu Bào-chế **J. BLANC**
2099 *31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi*

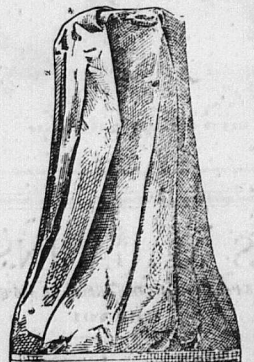
CÓ THẤY CON DẤU NÀY

KHẮC VÀO LƯỠI DAO

thì mới là hạng tốt, mà dùng nó thì thực là bền.

PACHOD Frères & Cie LYON 2050

ƯỚU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TANG PHỦ VÀ TRỪ BINH RẤT CHÈ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc nầy tuy tên đã nổi tiếng trong thiên-hạ cho nên cũng bắt không có thuốc nào hay bằng. Thuốc Quina Laroche là thuốc hay hơn hết làm cho bổ nên tạng phủ, tỳ làm cho khỏe tỳ vị, thuốc đã lấy làm hay và đã giúp ai không biết được.

Ai ai cũng có ăn cũng, không là người làm ăn cũng đến tỳ hay là ăn uống. Thuốc đã có tinh-chất nhất là tinh-tỳ-vị, bổ-thận, bổ-tâm, bổ-can, bổ-phế, làm cho ăn ngon ngủ yên, thêm sức khỏe, thêm sức mạnh, tiêu hết các chứng bệnh do tỳ-vị mà sinh ra. Cho nên người ốm ai cũng phải dùng Quina-Laroche đến.

Cho nên người ốm ai cũng phải dùng thuốc Quina-Laroche đến. Những người có sức khỏe thì lại càng nên dùng thuốc Quina-Laroche để giữ gìn lấy sức khỏe.

Những người ốm ở xa tuy ở nhà cũng có thể dùng thuốc Quina-Laroche được.

Có thuốc bổ thuốc khỏe, thuốc ăn ngon, thuốc ngủ yên. Thuốc nào cũng có thuốc Quina-Laroche.

Những người ốm ở xa tuy ở nhà cũng có thể dùng thuốc Quina-Laroche được.

Có thuốc bổ thuốc khỏe, thuốc ăn ngon, thuốc ngủ yên. Thuốc nào cũng có thuốc Quina-Laroche.

Những người ốm ở xa tuy ở nhà cũng có thể dùng thuốc Quina-Laroche được.

Có thuốc bổ thuốc khỏe, thuốc ăn ngon, thuốc ngủ yên. Thuốc nào cũng có thuốc Quina-Laroche.

Những người ốm ở xa tuy ở nhà cũng có thể dùng thuốc Quina-Laroche được.

Có thuốc bổ thuốc khỏe, thuốc ăn ngon, thuốc ngủ yên. Thuốc nào cũng có thuốc Quina-Laroche.

Những người ốm ở xa tuy ở nhà cũng có thể dùng thuốc Quina-Laroche được.

Có thuốc bổ thuốc khỏe, thuốc ăn ngon, thuốc ngủ yên. Thuốc nào cũng có thuốc Quina-Laroche.

Những người ốm ở xa tuy ở nhà cũng có thể dùng thuốc Quina-Laroche được.

CÁCH DÙNG

Thuốc Quina-Laroche phải uống từ một ly đến ba ly là tùy theo chứng người bệnh nặng nhẹ mà uống. Cho nước ăn trước khi uống thuốc rồi uống một ly, uống ly ấy nước đã có ít giờ mới, thì ly ly thuốc uống mới có hiệu quả.

Thuốc Quina-Laroche thường thì uống không giờ nước mà khi nước uống ra đã khác.

COMAR VÀ CÔNG-TI
Ông đây làm thuốc bạng nhiều tại Paris.

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Imprimerie du Trung-Bắc Tân-Văn

Copyright Insertion

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)